

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ
«ФІЛОЛОГІЯ (МОВА І ЛІТЕРАТУРА УГОРСЬКА)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська)

Освітньо-наукова програма «Філологія (угорська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська) розроблена проектною групою у складі науково-педагогічних працівників відділення угорської філології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II.

Документ відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20 червня 2019 р.).

Програма складена грамотно та має чітку і логічну структуру, в ній визначено мету і фокус освітньої програми, висвітлено повний перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також схематизовано структурно-логічну схему, регламентує цілі, очікувані результатами, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даною спеціальністю. Розробниками освітньо-наукової програми чітко визначено цілі та завдання навчання, методи викладання освітніх компонентів, критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

Цінність освітньо-наукової програми полягає, насамперед, у компетентнісному підході, який поєднує цілі вищої освіти з навчальними дисциплінами та забезпечує комплексний особистісний і професійний розвиток фахівця. Освітньо-наукова програма містить перелік програмних компетентностей, що визначають здатність випускника за освітнім ступенем магістра успішно здійснювати професійну діяльність згідно зі здобутою кваліфікацією. Програмні компетентності розподілені на загальні та фахові відповідно до профілю програми. Фахові компетентності носять практичний характер, вони є специфічними для освітньо-наукової програми і визначають зміст підготовки фахівця.

Програма має достатній рівень забезпеченості навчально-методичною документацією та матеріалами. Освітньо-наукова програма містить в собі всі необхідні структурні та змістові складові, відображає сучасні вимоги до підготовки фахівців у сфері філології і відповідає запитам практичного використання. Позитивним убачається збільшення обсягу практичних дисциплін в оновленій освітньо-науковій програмі, пов'язаних з редакторською роботою, у зіставленні з минулорічною. Зазначені освітні компоненти сприяють фаховій підготовці, що покращує рівень майбутнього професіонала.

Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку літературного та наукового редагування, робити акцент на здобутті навичок і вмінь у сфері редагування, що передбачає перспективу зайнятості, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.

Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми відповідає профілю дисциплін, що викладаються. До викладання і практики залучені особи з досвідом науково-практичної роботи за цією спеціальністю на посадах керівників і провідних фахівців.

Вважаємо, що рецензована освітньо-наукова програма укладена відповідно до стандарту підготовки мігістрів-філологів, містить необхідні структурні та змістові складові і заслуговує рекомендації до впровадження. З урахуванням викладеного вище рецензовану освітню програму рекомендуємо до застосування для підготовки студентів за спеціальністю 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська).

Рецензент:

БАРІ ФАБІАН ЛАСЛО, к.ф.н.

голова редакційної колегії

літературно-художнього-гуманітарно-науково-культурного
журналу «Együtt»

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера **Барань Єлизавети Балажівни**

(Барань Єлизавета Балажівна, доктор філософії у галузі мовознавства, доцент, головний редактор часопису «Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія Філологія (мовознавство)», заступник головного редактора часопису «Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica») на освітньо-наукову програму «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035.01 Філологія (угорська мова і література) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Мета освітньо-наукової програми зі спеціальності 035.01 «Філологія» (Угорська мова та література) другого (магістерського) рівня вищої освіти підпорядкована специфіці діяльності закладу вищої освіти, яка полягає в наданні сучасної освіти для якісної підготовки креативних фахівців, які у час інтенсивного розвитку інформаційних технологій, зможуть ефективно працювати у сфері науки, комунікації, налагодження документообігу, в редакторській справі, у галузі лінгвістики та літературознавства.

Варто наголосити на тому, що до Програми уведено дисципліни, які враховують специфіку дво- та багатомовності жителів Закарпаття: «Соціодіалектологія та дослідження багатомовності», «Теорія і практика мовної політики», «Дослідження українсько-угорських міжмовних та етнографічних контактів», «Міжкультурна комунікація». Програма передбачає інтелектуальний та творчий розвиток магістрів, які вивчатимуть дисципліну «Методологія філологічних наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень», «Аналіз художнього тексту», «Риторику». Уведення дисциплін «Теорія і практика редагування» і «Стилістика та редагування літературного тексту» забезпечать набуття магістрами практичних навиків редакторської

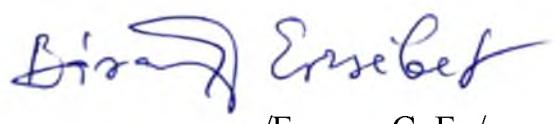
діяльності, що дозволить їм мати можливість працевлаштування, окрім освітницьких закладів, в ЗМІ та видавництвах.

Освітньо-наукова орієнтація програми сприяє формуванню випускників як соціально-активних та здатних до наукової діяльності особистостей, спроможних вирішувати певні проблеми і завдання у сфері редактування: володіння основами літературного редактування текстів, редактування навчальної та довідкової літератури.

Аналіз освітньо-наукової програми засвідчив, що її розробники орієнтуються на якісну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до європейських вимог. Визначені програмні результати навчання повністю корелюють із заявленими загальними і фаховими компетентностями. Профіль рецензованої програми чіткий. Структура освітньо-наукової програми містить обов'язкові та вибіркові дисципліни, інформацію про кількість кредитів і форми контролю якості засвоєного матеріалу. Кожний компонент програми має кредитний вимір згідно з реальним навчальним навантаженням. Компетентності визначено логічно, результати навчання сформульовано коректно. Перелік дисциплін за вибором достатньо широкий.

Кадрове, ресурсне та матеріально-технічне забезпечення освітньо-наукової програми відповідає нормативним вимогам до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Отже, освітньо-наукова програма, розроблена в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці ІІ зі спеціальністю 035 Філологія (Мова і література угорська) відповідає вимогам до такого типу розробок, тому її можна рекомендувати до використання для підготовки студентів-магістрів, філологів.

/Барань Є. Б./

РЕЦЕНЗІЯ

НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ «ФІЛОЛОГІЯ (МОВА І ЛІТЕРАТУРА УГОРСЬКА)»

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська)
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II**

Освітньо-наукова програма «Філологія (угорська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська) розроблена проектною групою у складі науково-педагогічних працівників відділення угорської філології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II ї спрямована на надання здобувачам вищої освіти професійної кваліфікації магістр філології.

Сучасний ринок праці вимагає не лише теоретичних знань, а насамперед – реальних вмінь і навичок. Саме тому від навчальних закладів вимагається створення таких освітньо-наукових програм, які б передбачали і враховували цей фактор та були дієвими у підготовці висококваліфікованих фахівців-практиків, здатних адаптуватися до кризових ситуацій сьогодення. Безперечно, цей чинник має бути визначальним і при підготовці філологів української мови та літератури, адже, з огляду на останні події в державі, зросла потреба у грамотних спеціалістах цієї галузі, зокрема і в Закарпатському регіоні.

Варто зауважити, що зміст Програми цілком спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених державним Стандартом вищої освіти України.

Вагомим є зорієнтованість на дослідження мови в теоретичному/практичному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, соціолінгвістичному аспектах; дослідження міжособистісної, міжкультурної та масової комунікації в усній і письмовій формі, що надасть здобувачам можливість засвоїти необхідні професійні навики, необхідні для роботи в багатомовному середовищі.

Позитивним є і той факт, що укладачі освітньо-наукової програми «Мова і література угорська» другого магістерського рівня Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II врахували специфіку і потреби даного регіону, про що свідчить уведення до програми таких

дисциплін: «Соціодіалектологія та дослідження багатомовності», «Теорія і практика мовної політики», «Дослідження українсько–угорських міжмовних та етнографічних контактів», «Міжкультурна комунікація».

Актуальним є викладання окремих дисциплін англійською та угорською мовами (зокрема, і дисциплін вільного вибору студента), що обумовлено потребами регіонального та міжрегіонального ринку праці. На часі є і такі дисципліни, як-от: «Теорія і практика редактування», «Стилістика та редактування літературного тексту», «Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень», – які формують навики науково-дослідницької та редакторської діяльності. Адже це затребовано в нашому регіоні.

З огляду на вищезазначене, освітньо-наукову програму другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» (035.071 Мова і література угорська) Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II відповідає потребам у даній галузі знань і може бути запроваджена в навчальний процес.

